

Petr GINZ – deník

4. X. 1941 (Sobota)

Celý den obstojně.

Odpoledne jsem byl u Turnů a v Troji. Měli jsme dělat závody, ale nedošlo k nim, že byl příliš slabý vítr a nějaký (14-15 letý) kluk po nás házel kamenem. Po cestě Turnu zastavil asi jedenáctiletý malý kluk, že se nemá co bavit se Židy. Říkal také, že zná zákony dobře a že zjistí Turnovo jméno...

10. X. 1941 (Pátek)

Dopoledne ve škole, Ehrlich z vedlejší třídy odjíždí v pondělí prvním transportem pěti tisíc Židů do Polska. Každý si smí vzít s sebou 50 kg zavazadel, peníze, deky, jídlo a pojistky.

26. X 1941 (Neděle)

Dopoledne doma; odpoledne s Milošovými u Hanzlů. Pavlíček ani Jožka ani Jiřina nebyli doma. Byla doma jen Miluška, u které byl na návštěvě p. Karpeles. Ukazovala nám spací pytle. Poprvé letos padal sníh, ovšem jen s deštěm. Dostali jsme (my) i Milošovi předvolání k registraci.

12. XII. 1941 (Pátek)

Dopoledne ve škole, na cestě jsem viděl šest stěhovacích vozů, stěhovalit' zařízení z Dušní synagogy, asi dvacet Židů v pracovním úboru (mezi nimi i strýček Miloš) nosilo tam nábytek. Musili jsme odevzdat Eviny lyžařské boty, protože to Němci nařídili. Odpoledne doma. Večer tatínek na pohotovostní službě.

19. XII. 1941 (Pátek)

Dopoledne ve škole. Máme již poslední den školy, budou již vánoční prázdniny. Po cestě do školy mi ulítl celý podpatek, takže jsem přišel pozdě do školy, protože jsem musil jít pomalu. Odpoledne ve městě, u Orlického (který prodává sklo) upustili dělníci velkou bednu se sklem (asi 2 m x 1 ½ m x 2dm) a všechno rozbili.; já jsem se díval, jak to vynášeli, ale šel kolem nějaký Žid a řekl mi, abych šel raději pryč, že je to německý obchod a mohli by mi natlouci. Jmenovalo se to dřív Ohrenstein & Orlický (jenž jest Němec), ale ten Němec sebral Židovi Ohrensteinovi ten obchod a teď to nese jen firmu Orlický. Ráno odjela maminka do Hradce (Králové) a zanechala nám tu bohužel nedosti přesný popis, co máme vařit.

Však ono se to nějak spraví!

23. XII. 1941 (Úterý)

Právě jsme dostali oznámení od židovské obce, abychom odevzdali do 31. prosince foukací harmoniky a jiné přenosné hudební nástroje, teploměry apod., fotoaparáty a příslušenství.

Mimo to se musí přihlásiti nepřenosné hudební nástroje. Odpoledne u babičky.

25. XII. 1941 (Čtvrtek)

Dopoledne u babičky, odpoledne celá rodina na Maninách. Je ale strašný vítr, tak jsme se museli vrátit. Večer nás přišla Lianka od Kohnerů pozvat, abychom k nim přišli večer, že rozsvěcují vánoční stromek. Úplně se poarijštili. Byl tam p. Hůla, Kohnerovi, Fiškusovi (novomanželé) a Míla Weisbach. Sněží se, a všichni se bojíme, že sníh zůstane ležet a tatínek jej bude muset shrabovat. Jednou loni byl už též na takové práci, tentokrát však na Kbelském letišti. Bylo tam několik decimetrů vody a tatínek (byl tam asi 5x) se tam nastydl.

Židé budou asi muset odevzdávat zase i svetry.

9. I. 1942 (Pátek)

Dopoledne ve městě. Byl tu pan Weisbach na návštěvě a vypravoval, jak byl deset dní zavřen v base, protože neměl na legitimaci J. Byl tam prý též ředitel (bývalý ovšem) z Kolben – Daněk a potom mnoho jiných Židů.

3. II. 1942 (Úterý)

Dopoledne ve městě, odpoledne doma. V noci v ½ 12 přišel zřízenec od obce, že má tatínek ráno ve čtvrtek nastoupit na výstaviště. Byl veden jako automechanik, a proto si tatínka vybrali, nehledíce na smíšený sňatek. Byl hrozný šupec, připravovali jsme všechno na cestu, Kohnerovi nám pomáhali. Naštěstí tatínek dostal horečku a od obce přivolaný dr. Lang obci vzkázal, že tatínek je neschopen transportu. Ovšem jsme byli velice rádi.

16. IV. 1942 (Čtvrtek)

Dopoledne ½ 10 – 11 na Hagiboru. Cvičili jsme v košilích, proto jsme i na nich musili mít hvězdy přišité. Tak jsem měl tři hvězdy pod sebou: Na svrchníku, kabátě a na košili.

Odpoledne ve škole: představení Kytice. Též nebylo špatné; lepší než ten Machar. – Ve ¾ 5 odjeli Vaňkovi.

27. V. 1942 (Čtvrtek)

Dopoledne ve škole. Mám dostat důtku od Beinkolese. Odpoledne s Popperem na procházce. Byl učiněn atentát pumou SS Gruppenführera Heydricha. Proto byl nařízen výjimečný stav a lidé, kteří se ukáží dnes po 9 hodině a zítra před 6 hodinou a nezastaví se po první výzvě, budou zastřeleni. Vypisuje se odměna 10,000.000~K tomu, kdo vydá původce atentátu, a kdo o nich ví a neoznámí to, bude zastřelen s celou rodinou.

Jak jsem se dozvěděl o transportě

22. září 1942 ráno jsem odešel jako obvykle v sedm hodin do práce v Josefovské 7 do opravny psacích strojů... Když jsem vyčistil pár strojů (Číslo jsem si bedlivě zapisoval. Starý Fuchs si je potom opsal a nechal si za to čištění platit. Já ovšem placeno nedostal.), byl jsem poslán na prohlídku strojů. Každých 14 dní se totiž šlo prohlídnout stroje na všech odděleních obce, zda nepotřebují vyčistit... V právnickém referátu jsem zasedl ke stroji a začal jej čistit. Náhle zazvonil telefon. Volala to opravna psacích strojů, že mám ihned jít do dílny. Velice jsem se tomu divil, neboť obvykle jsem já volal je (to když jsem někde strhal strunu) než oni mne. Nechal jsem si však svůj podiv pro sebe, sbalil své věci a šel do dílny. Tam, hned jak jsem vešel, řekl klidně Vlček: „Jseš v tom, nic si z toho nedělej.“

Přípravy

Jak mi tuto pamětihodnou větu Vlček řekl, zachoval jsem kupodivu klid. Rozloučil jsem se s nimi, kdybych se s nimi již neměl vidět. Vzpomenul jsem si na vše, co jsem jim prováděl, a myslil jsem si, že jsou možná rádi, že jdu pryč. Tvářili se ale tak, jako by jim to bylo opravdu líto.

Tedy jsem šel domů. Po cestě jsem se snažil ještě naposled co nejvíce zachytit z hluku ulic, který jistě dlouho (podle mého mínění; tatínek a maminka počítali s několika měsíci) nebudu slyšet. Došel jsem domů (po cestě od rohu až do vchodu našeho domu až k bytu jsem si schoval hvězdu, aby nebylo vidět, že v našem domě ještě bydlí Židé). Až do třetího patra byly samé úřady, ve čtvrtém bydleli Kohnerovi (před třemi měsíci odjeli do Polska, sebrali jim prý všechny zavazadla.), Mautnerovi (odjeli do Terezína), Ichovi (arijci, zaměstnanci drah) a my. My jsme byli chráněni před vystěhováním, protože byl byt hlášen na matku.

Konečně jsem přišel k nám, zaklepal na dveře. „Kdo tam,“ ozvala se zevnitř maminka. „Já.“ Maminka otevřela a divila se, co že jdu tak brzy. „Mančinko, nelekej se, jsem v transportě.“ Maminka byla z toho hned celá pryč, začala plakat, nevěděla honem, co má dělat. Já jsem ji utěšoval. Najednou zazvonilo, přišla teta Naďa nám oznámit, že jsem

v transportě, my jsme to však již věděli. Tetička Nad'a je praktický duch, tak ihned začal rajt. Nejdříve jsme letěli na obec vyzvednout si formuláře, které právě měli roznášet. Jinak bychom se tedy dověděli o transportě až v poledne. Nastupovat se mělo v 6 h večer na Veletržním paláci. Potom jsme běželi trapem domů, tam mě již očekával Harry Popper, můj dobrý kamarád, aby se se mnou rozloučil, což se mu podařilo s úspěchem. Byl velký ruml, balilo se, přišly pomocnice od židovské náboženské obce, ty pomáhaly balit. Mezi tím jsme se jakž takž naobědvali. Co jsme tehdy měli k obědu, si již nepamatuji, ačkoliv bych to věděl velice rád; tuším však, že karbanátky.

Po obědě mi bylo přikázáno, abych si přichystal, co si chci vzít s sebou ze svých hraček. Vzal jsem si zásobu papíru (mezi níž i tento notes), linoleum, nožičky na řezání linolea, nedopsaný román „Altajský (Ceylonský) mudrc“, který v této době měl asi 260 stran. Chtěl jsem jej v Terezíně dopsat, ale pak z toho sešlo. Vůbec o terezínské lenosti promluvím později. Pak jsem si vzal slabou kůži na vazbu a pár předsádkových papírů. To bylo vše. Pardon, ještě pár rozbitých vodovek; ostatní jsem nechal doma. A to bylo definitivně vše z mého vlastního fochu ve skříni a velké krabice od Macešek...

Na stole uprostřed pokoje, který si k nám dali schovat Mautnerovi, stála obrovská kupa věcí, které měly být zabaleny – stejně na kanapi a na otomanu jich byla fůra. Přišel Pavel a Hanka a také pomáhali, kde se dalo i kde se nedalo. Když to teďka píši, činím tak slohem humorným, ale nám tehdy mnoho do smíchu nebylo. Tatínek mi dal své nejteplejší košile a prošívanou vestu, své lyžařské boty a vše možné. Ještě jsem mu žertem připomněl, že to nemá sám tak jisté, že je chráněný (Chráněni byli: vdaní s arijcem / arijkou a jejich děti do 14 let.) Tehdy totiž to chránění značně kolísalo. Dneska někdo mohl být chráněný a zítra se mohl vézt.

My jsme již však byli na můj transport připraveni. Při poslední registraci ve Střešovicích totiž řekl SS-ák tatínkovi o mně: „Der fährt mit nächsten Transport.“ („Pojede příštím transportem.“) Rodiče mi o tom neříkali, až teprve teď jsem se o tom dozvěděl.

Odjezd

Celé odpoledne uběhlo ve zmatku. Rodiče balili mou deku. Byla to vlastně prošívaná peřina. Pomáhala při tom i teta Nad'a. Ještě se pamatuji, jak tatínek říkal: „Nechte to dělat Petra, teď to balíme všichni a pak si to na Veletrhu bude muset dělat sám.“ Tak jsem uchopil deku, zabalil do ní pár bochníků chleba, polštář, prostěradlo a pyžamo. Zatočil jsem deku a šlapaje na ni koleny, zaroloval jsem ji...

Večer se přiblížil rychle. Zatemnili jsme v pokoji (jindy jsme to činili jen málokdy) přehozy přes otoman. To byla vždy divoká akrobacie, jak zatemňovat. Maminka to dělala tak, že otevřela vnitřní okno, stoupla si do prostoru mezi oběma okny, zahákla kroužky na rozích deky na připravené (a někdy také nepřipravené) hřebíky či skoby. Já jsem zastával zásadu fenestre clausilní, uzavřených oken. Posunoval jsem se po vnitřní římse a přidržuje se západky oken, zatemnil jsem. Potom jsem seskočil dolů, až se zatřásla okna.

Pokračovali jsme v balení. – Tetička Naďa mne zavolala do ložnice a domlouvala mi, abych byl rozumný, nechodil s moc velkými kluky ani se zkaženými holkami. Potom mi rozvázala drahounky u mého kabátku a do každého drahounku u rukávu dala stomarku. Mimo to jsem ještě dostal od tatínka nůž kuchyňský, jehož střenka byla vyhloubena a v ní ukryta stomarka.

Museli jsme to dělat rychle, protože v šest hodin jsem již měl nastoupit. Proto se dály horečnaté poslední přípravy. Dostal jsem housky se salámem do kapsy, též ostatní kapsy jsem měl nabitý jídlem, ale teďka nevím, co mi tam naši nandali. Jistě to však byly nějaké dobroty.

V osm hodin večer jsem nastupoval. Jeli jsme elektrikou do Veletrhu. Totiž Židé, kteří byli v transportu, dostali od žid. obce poukaz na ježdění elektrikou. To se musela předložit legitimace a osobní doklad, zaplatit a pak teprve se mohlo jet... Naším transportem začínají vlastně ty transporty míšenců. Dojeli jsme do Veletrhu, byla tma. Tatínek se se mnou rozloučil. Několikrát mne políbil a tetička Naďa dala mi poslední pusu. Bylo mi přiděleno nové číslo 446. Jak se vlastně náš transport jmenuje? Ještě nevěděli. Předal jsem zavazadla v optimistické naději, že je ještě někdy uvidím.